

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.C. M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 09/03/2020

Sayı: 809

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

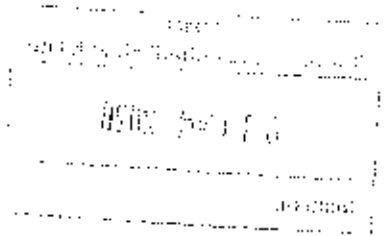
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın Kanunu ile Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 05/03/2020

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih:	13 Mart 2020
Esas No:	2/2701

YERİNDEN
KAYITLI

T.C. YEREL YETKİLİLERİN
İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI
MİLLÎ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
15.03.2020

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BŞK.LİĞİ
09 Mart 2020
Numara: 631696

TBMM
GELEN EVRAK
09 Mart 2020
No: 631696
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Millîvekili

GENEL GEREKÇE

İfade ve basın özgürlüğü Anayasa'mızın 26. maddesinde, "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Ancak bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Günümüzde kitle iletişim araçları baş döndürücü bir hızla gelişmekte olup bunların başında internet yoluyla iletişim gelmektedir. Bilgisayar başında bir tuşla ulaşılabilmek kolaylığı interneti diğer iletişim araçlarının önüne geçirmiş, bu yolla insanlar dünyadaki siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, hukuksal, askeri ve benzeri gelişmeleri çok kolaylıkla öğrenebilmek imkânına kavuşmuşlardır. Bahsedilen bu konulara ilişkin haberleri bir tuş yakınumıza kadar getiren internet haber siteleri, gazetelerin sunmuş olduğu kâğıt üzerindeki haberleri sanal ortamda okuyucuların hizmetine sunmakta, buna mukabil basılı gazetelere ve gazetecilere tanınmış olan haklardan istifade edememektedirler.

İnternet haber sitelerinin Basın Kanunu kapsamına alınması amacıyla; 5187 Sayılı Kanunun kapsamını düzenleyen 1 inci maddesinde değişiklik yapılması gerektiği gibi, anılan siteler süreli yayımlarla paralel özellikler arz ettiği için süreli yayın kavramı içerisinde değerlendirilmiş ve bu sayede söz konusu sitelere, Kanunun süreli yayımlara ilişkin hükümlerinin uygulanmasının yolu açılmıştır. Aynı şekilde anılan site sahiplerinin ve sorumlularının daha sorumlu yayın anlayışı içinde hareket etmeleri ve kişilerin mağduriyetine sebep olacak mahzurların ortadan kaldırılması amacıyla; statü belirsizliğinin ortadan kaldırılması gerekmiş, bu kapsamda site sorumlularının ve sahiplerinin isim ve iletişim bilgilerini içeren bilgilerin yer aldığı iletişim bölümlerinin bulundurulması zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca internet haber sitelerine internet ortamında yayın yapacakları için 5651 sayılı Kanunun içerik sağlayıcılara ve yer sağlayıcılara yüklemiş olduğu yükümlülükler kapsamına alınmaları, sitelerdeki bilgilerin belirli bir süre muhafazasının zorunlu hale getirilmesi, gerektiğinde cezai ve hukuki sorumluluklarının temini, gerçeğe aykırı yayınların yapılması durumunda cevap ve düzeltme haklarının kullanılabilmesi, kullanılmaması halinde uğranılacak cezai ve hukuki müeyyidelerin belirlenmesi, anılan sitelerin teslim, muhafaza ve kod verme yükümlülüğünü yerine getirmemeleri durumunda uğrayacakları para cezalarının belirlenmesi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde veri tabanı oluşturulması, ilgililerin dava açmaları durumunda dava sürelerine ve başvurulacak mahkemelere ilişkin usul kurallarının belirlenmesi, internet habercileri ne de basın kartı verilerek diğer basın mensupları arasındaki eşitsizliğin giderilmesi, internet haber sitelerinin teşvik edilmesi, daha fazla internet trafiği çekmek amacıyla aldatıcı başlık ve fotoğraf kullananların 195 sayılı kanunun 49.madde hükümlerinin uygulanması, internet haber sitelerine gelir getirici ilan, resmi ilan ve reklam yayınlatabilmelerinin önü açılmıştır.

Bu kanun teklifimiz ile internet haber sitelerinin 5187 Sayılı Basın Kanunu ile 195 Sayılı Basın İlan Kurumu Teşkilane Dair Kanunu kapsamında yasal bir zemine kavuşturulması amaçlanmıştır.

İ.H

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İnternet haber sitelerinin Basın Kanununda yer alması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Basın Kanununda internet haber siteleri ve yayın yoluyla işlenen suçlar kapsamına internet haber siteleri dâhil edilmiş ve gazeteci tanımı içerisine internet haber sitelerinde gazetecilik faaliyeti gösterenlerin dâhil edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- İnternet haber sitelerinin sahibinin, varsa temsilcisinin ve sorumlu müdürün adları ve adresleri, haber sitesinin faaliyet gösterdiği işyeri adresi ile yer sağlayıcının adı, adresi ve ticarî ünvanı, kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurulmaları ile,

İnternet haber sitelerinde bir içeriğin internette ilk kez sunulmaya başlandığı tarih, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4- 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yayım durdurma yaptırımlarının internet haber siteleri için uygulanmaması amaçlanmıştır.

MADDE 5- 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen yayım durdurma yaptırımı sebeplerinin ortaya çıkması, 5651 sayılı Kanun gereğince erişimin engellenmesi veya içeriğin yayından çıkarılmasını gerektiren durumlar sebebiyle sorumluları hakkında adli makamlarca kovuşturmaya başlanması veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığın Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca tespit edilmesi durumlarında, internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilân ve reklam ile basın kartına ilişkin haklarının ortadan kalması, ayrıca düzenlenecek iddianamenin bir örneği savcılıkça, yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığın tespitine ilişkin belgelerin birer örneği de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Basın İlan Kurumuna gönderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 6- 5187 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin başlığına Teslim ve muhafaza yanı sıra kod verme yükümlülüğü getirilmiş ve İnternet haber siteleri, yayımladıkları içerikleri, doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde altı ay süre ile muhafaza ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmeye mecbur olmaları ile Yayının herhangi bir şekilde soruşturma veya kovuşturma konusu yapılması halinde bu işlemlerin sonuçlandırılmasının yetkili mercilerce ilgili internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesine kadar soruşturma veya kovuşturma konusu yayım kaydının saklanması yanında İnternette yayımlanan her habere bir kod ve tarih verilmesi Alıntılanan, kopyalanan ya da aktarılan her haberin, kodu ve tarihi üzerinden takip edilecek şekilde olması zorunlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 7- 5187 sayılı Kanunun 11 inci ve 13 üncü maddelerinin birinci fıkraları ile 27 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına internet haber sitelerinin de eklenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 8- İnternet haber sitesi sorumlu müdürünün hazırlanan düzeltme ve cevabı yayım ve haberleri kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabilecekleri şekilde ve tezkip başlığı altında bir hafta süreyle yayımlamaları ile İnternet haber sitelerindeki içeriğin

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

çıkartılması veya erişimin engellenmesi, 5651 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde düzenlenen usul ve esaslara tabi olması amaçlanmıştır.

MADDE 9- 5187 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin başlığının Teslim ve muhafaza ile kod verme yükümlülüğüne uymama şeklinde değiştirilmesi aynı maddenin birinci fıkrası kapsamına teslim, muhafaza ve kod verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesinin sorumlu müdürü ibaresinin eklenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 10- Kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde Düzeltme ve cevap yazısının yayımlanmaması veya 14 üncü maddede belirtilen şartlara uyulmaksızın yayımlanması hallerinde hâkimin ayrıca, masrafların yayım sahibi tarafından karşılanmak üzere bu yazının bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren iki internet haber sitesinde yayımlanmasına karar verebilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 11- İnternet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Basın Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının bir muhakeme şartı olarak internet haber sitelerinin yayım tarihinden sonra başlaması amaçlanmıştır.

MADDE 12- İnternet haber sitelerinin sorumluluklarını belirtmesi amaçlanmıştır.

MADDE 13- İnternet gazeteciliği veri tabanı oluşturulması amaçlanmıştır.

MADDE 14- İnternet haber sitesi çalışanlarına basın kartı verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 15- İnternet haber siteleri için teşvik amaçlanmıştır.

MADDE 16- Daha fazla internet trafiği çekme amacıyla aldatıcı başlık ve fotoğraf kullanan internet haber siteleri hakkında da yaptırım uygulanması amaçlanmıştır.

MADDE 17- İnternet haber sitelerinde de resmî ilân ve reklam yayımlatılabilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 18- Bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi amaçlanmıştır.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerinin Cumhurbaşkanı tarafında yürütmesi amaçlanmıştır.

44

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

BASIN KANUNU İLE BASIN İLAN KURUMU TEŞKİLİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerinin yayımını kapsar.”

MADDE 2- 5187 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “haber ajansları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber siteleri” ibaresi, (ı) bendine “görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni,” ibaresi ile aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“m) İnternet haber sitesi: 4/5/2007 tarihli ve 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (g) bendinde tanımlanan internet ortamında, haber ya da yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapan süreli yayını,

n) Gazeteci: 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun Kapsamında fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlar, 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun kapsamında kurulan radyo ve televizyonların haber birimlerinde çalışanlar, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun haber biriminde çalışanlar ile internet haber sitelerinde gazetecilik faaliyetinde bulunanları,”

MADDE 3- 5187 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İnternet haber sitelerinde; sahibinin, varsa temsilcisinin ve sorumlu müdürün adları ve adresleri, haber sitesinin faaliyet gösterdiği işyeri adresi ile yer sağlayıcının adı, adresi ve ticarî ünvanı, kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurulur.

İnternet haber sitelerinde bir içeriğin internette ilk kez sunulmaya başlandığı tarih, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir.”

MADDE 4- 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yayım durdurma yaptırımına ilişkin hükümler internet haber siteleri için uygulanmaz.”

MADDE 5- 5187 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“8 inci madde belirtilen yayım durdurma yaptırımı sebeplerinin ortaya çıkması, 5651 sayılı Kanun gereğince erişimin engellenmesi veya içeriğin yayından çıkarılmasını gerektiren durumlar sebebiyle sorumluları hakkında adli makamlarca kovuşturmaya başlanması veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığın Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca tespit edilmesi

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Milletvekili

durumlarında, internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilân ve reklam ile basın kartına ilişkin haklar ortadan kalkar. Düzenlenecek iddianamenin bir örneği savcılıkça, yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığın tespitine ilişkin belgelerin birer örneği de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Basın İlan Kurumuna gönderilir.”

MADDE 6- 5187 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin başlığı “Teslim ve muhafaza ile kod verme yükümlülüğü” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İnternet haber siteleri, yayımladıkları içerikleri, doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde altı ay süre ile muhafaza ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmeye mecburdur.

Yayının herhangi bir şekilde soruşturma veya kovuşturma konusu yapılması halinde bu işlemlerin sonuçlandırılmasının yetkili mercilerce ilgili internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesine kadar soruşturma veya kovuşturma konusu yayın kaydının saklanması zorunludur.

İnternette yayımlanan her habere bir kod ve tarih verilir. Alıntılanan, kopyalanan ya da aktarılan her haberin, kodu ve tarihi üzerinden takip edilecek şekilde olması zorunludur.”

MADDE 7- 5187 sayılı Kanunun 11 inci ve 13 üncü maddelerinin birinci fıkraları ile 27 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Basılmış eserler” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya internet haber siteleri” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 8- 5187 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İnternet haber sitesi sorumlu müdürü, hazırlanan düzeltme ve cevabı birinci fıkradaki usul ve esaslara göre kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabilecekleri şekilde ve tezkip başlığı altında bir hafta süreyle yayımlar.

İnternet haber sitelerindeki içeriğin çıkarılması veya erişimin engellenmesi, 5651 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde düzenlenen usul ve esaslara tabidir.”

MADDE 9- 5187 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı “Teslim ve muhafaza ile kod verme yükümlülüğüne uymama” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “basıncı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile teslim, muhafaza ve kod verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesinin sorumlu müdürü” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 5187 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İnternet haber siteleri için ise, düzeltme ve cevap yazısının yayımlanmaması veya 14 üncü maddede belirtilen şartlara uyulmaksızın yayımlanması hallerinde hâkim ayrıca, masraflar yayın sahibi tarafından karşılanmak üzere bu yazının bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren iki internet haber sitesinde yayımlanmasına karar verir.”

MADDE 11- 5187 sayılı Kanunun 26 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Basılmış eserler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya internet haber siteleri” ibaresi, “günlük süreli yayınlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber siteleri” ibaresi,

İzzet Ulvi YÖNTER
İstanbul Millîvekâli

İkinci fıkrasında yer alan "tarihten" ibaresinden sonra gelmek üzere ", internet haber siteleri için ise yayın tarihinden" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"İnternet haber sitelerinin sorumlulukları

EK MADDE 1- İnternet ortamında yayınlarını sürdüren internet haber siteleri faaliyetlerini, bu Kanun hükümleri ile 5651 sayılı Kanunda belirtilen içerik sağlayıcının sorumluluklarına ilişkin hükümler ve yer sağlayıcılık mevzuatına uygun olarak yerine getirirler."

MADDE 13- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"İnternet gazeteciliği veri tabanı

EK MADDE 2- İnternet gazeteciliği hakkında, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde bir veri tabanı oluşturulur. Veri tabanında, Türkiye'de internet gazeteciliğinin tarihi, internet yayınları suçları, erişimi engellenen veya ceza uygulanan internet haber siteleri arşivi, internet haber sitelerinin sahiplerinin künyeleri gibi bilgiler yer alır. Veri tabanının oluşturulması ve veri tabanındaki bilgilerin kullanımına ilişkin hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 14- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"İnternet haber sitesi çalışanlarına basın kartı verilmesi

EK MADDE 3- Gerekli şartları taşıyan internet haber sitesi çalışanlarına Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca basın kartı verilir. Buna ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelik ile düzenlenir."

MADDE 15- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"İnternet haber siteleri için teşvik

EK MADDE 4- İnternet haber sitelerinin teşvik edilmesine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yeterli mali desteği olmayan internet haber sitelerinde nitelikli gazeteci istihdamına yönelik devlet teşvikleri verilir.

b) Belirli şartları taşıyan internet haber sitelerine vergi indirimleri ve sosyal güvenlik prim destekleri sağlanır.

c) Belli sayıda muhabir ve editör istihdam eden internet haber siteleri için söz konusu prim destekleri ve vergi indirimleri artırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

MADDE 16 - 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununun 49 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Daha fazla internet trafiği çekme amacıyla aldatıcı başlık ve fotoğraf kullanan internet haber siteleri hakkında da bu madde hükümlerine göre yaptırım uygulanır.

MADDE 17- 195 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"İnternet haber sitelerine resmî ilân ve reklam verilmesi

EK MADDE 1- İnternet haber sitelerinde de resmî ilân ve reklam yayımlanabilir. Yayınlarına hususunda internet gazeteciliği tabanlı bir sistem Kurum bünyesinde kurulur.

Yayımlamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görüşleri alınarak Basın İlan Kurumu tarafından hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

MADDE 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.